

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної
науково-практичної конференції

**«МЕНЕДЖМЕНТ ХХІ СТОЛІТТЯ:
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ»**

19 травня 2022 року

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
ТОВ «Науково-виробничий центр сертифікації,
метрології та стандартизації»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Science and research institute of social and economic development (Чехія)
Leibniz institute of agricultural development
in transition economies (Німеччина)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
ISMA University (Латвія)
Administration of the universidad Carlos III de Madrid (Іспанія)
School of marketing, UNSW business school UNSW Sydney (Австралія)
Кооперативно-торговий університет Молдови
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної конференції
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»

19 травня 2022 р.

Полтава 2022

УДК 005 «20»
М 50

Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 19 травня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 1310 с.

У матеріалах конференції розглядаються загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти методології та практики сучасного менеджменту.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

О.А. Галич, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Viktorii Riashchenko, Dr.oec., Prof., Expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science, Riga, Latvia,

Emmanuel Kwesi Boon, Prof., Director of International Affairs International centre for Enterprise and Sustainable Development (ICED), Accra, Ghana,

Vladimir Melnyk, Dr., Associate Professor of Marketing Department of Business Administration University Carlos III of Madrid

Д.В. Дячков, д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

І.П. Потапюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

Світлій пам'яті видатної науковиці Ірини Маркіної

Сумуємо...Пам'ятаємо...Цінуємо...

ВНЕСОК НАУКОВОЇ ШКОЛИ ПРОФЕСОРА ІРИНИ МАРКІНОЇ В РОЗВИТОК МЕНЕДЖМЕНТУ

Наука є специфічною галуззю людської діяльності, яка здійснює вплив на розвиток суспільства. Неоціненний внесок в розвиток сучасної науки менеджменту внесла видатний науковець доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України Маркіна Ірина Анатоліївна.

Маркіна І. є засновником наукової школи «Методологія та практика сучасного менеджменту», в межах якої ведеться робота щодо наукової підготовки кадрів, підвищення якісного рівня науково-педагогічного складу вищих навчальних закладів, проведення наукових заходів, зокрема, науково-практичних конференцій, круглих столів, тренінгів тощо. Під її керівництвом підготовлено та захищено близько 50 кандидатських та 4 докторські дисертації.

Професор Маркіна І. започаткувала на базі кафедри менеджменту Полтавської державної аграрної академії проведення щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики» та всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки», у яких беруть участь провідні науковці України та близького зарубіжжя, країн ЄС, США тощо. За редакцією професора Маркіної І. випущено більше 30 монографій. В рамках затверджених науково-дослідних тем з державною реєстрацією та присвоєнням міжнародного стандартного номеру ISBN за редакцією професора Маркіної І. опубліковано 7 колективних монографій англійською мовою, в яких взяли участь провідні науковці та аспіранти. Школа професора Маркіної І. відрізняється наявністю свободи мислення, творчості та пошуку ідей.

Роль наукової школи менеджменту Маркіної І. є вагомою в розвитку науки не тільки через те, що професор встигла створити нову ефективну методологію з цієї галузі знань, а й через те, що її вплив і далі здійснюється через ланцюжок послідовників.

capital of agricultural enterprises and include: transformation of borrowed capital of agricultural enterprises into their own by attracting debtors to participate in the work of agriculture. enterprises; debt conversion through the conversion of short-term debt into long-term loans or long-term mortgages; collection of claims on open accounts of agricultural enterprises, etc [2].

This practice of financial recovery and crisis prevention in Germany has shown the effectiveness of the offensive strategy, which involves the diversification of production. It is aimed at conquering additional markets by developing new products, the price of which is much lower than competitors. At the same time, the agricultural enterprise pays attention to product quality management and production and sales costs. This strategy requires certain financial reserves and can only be used by well-functioning agricultural enterprises to prevent financial problems.

Thus, financial strategy is one of the most important types of functional strategies of an agricultural enterprise, which provides all the main directions of development of its financial activities and financial relations by forming long-term financial goals, choosing the most effective ways to achieve them, adequate adjustment, directions of formation and use of financial resources at change of conditions of external environment.

References:

1. Laiko O. O. Before the formation of strategies for the development of agricultural enterprises. *Economy of Ukraine*. 2014. pp. 28-30.
2. Roskrut H. D., Vicnianska O. M. Introduction of foreign experience in implementing financial strategy in enterprises. Access mode: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=67821>.

С.В. Тютюнник, к.е.н., доцент,
Ю.М. Тютюнник, к.е.н., доцент

Полтавський державний аграрний університет

КЛАСИФІКАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ КОМПАНІЙ ЯК СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ

Розвиток агробізнесу потребує впровадження нових підходів та методів ведення підприємницької діяльності, технологій та практичних рішень. Залучення в аграрне виробництво іноземних інвестицій, створення великих агрохолдингів та розбудова їх

інфраструктури пов'язане із поширенням поняття «логістики» в аграрному секторі України. Проблема підвищення якості логістичних послуг набуває більшої актуальності із розвитком сфери виробництва, зростання транспортної складової, міграції населення, необхідності подолання територіальної роз'єднаності.

Розглянемо класифікацію логістичних компаній в агробізнесі України [1, 3]:

I тип. Універсальні логістичні компанії, які надають комплексні логістичні послуги на ринку України: весь асортимент складських послуг; автоперевезення вантажів по Україні; міжнародні вантажні перевезення; митно-брокерське обслуговування; аутсорсинг логістики (аутсорсинг логістичних послуг); логістичний консалтинг. Українські компанії, які можна віднести до I типу: «Нова Пошта», ПАТ «Компанія «Райз», «Орлан-Транс», ТОВ «Камаз-Транс-Сервіс», «Українські логістичні системи» та ін.

II тип. Спеціалізовані компанії в окремих сегментах ринку (торгівля зерном, експорт, імпорт товарів). Компанія «Нібулон» сформувала інфраструктуру перевантажувальних терміналів, комплексів з приймання, зберігання та відвантаження зернових та олійних культур, виробничих підрозділів по всіх регіонах України.

III тип. Агрохолдинги, афілійовані структури, у яких логістика є важливою складовою агробізнесу. Великі виробничі організаційно оформлені агропромислові структури з приватним капіталом, у складі яких є логістичні компанії, логістичні центри, дистриб'юторські центри, складські бази, митно-ліцензійні склади (Ukrlandfarming, Kernel Holding S.A, «Мрія Агрохолдинг», «Миронівський хлібопродукт», Louis Dreyfus Україна, Ovostar Union та ін.)

IV тип. Компанії агропромислового комплексу України, для яких логістика є необхідністю та складовою їх маркетингової діяльності (збутова логістика), які для підвищення ефективності функціонування створюють логістичні компанії у своїй структурі, служби, підрозділи або вводять окремі посади.

У структурі агрологістики можна виокремити наступні напрями діяльності: виробництво; переробка; споживання. Ці

види діяльності взаємопов'язані різними внутрішніми зв'язками – виробничими, технологічними, економічними, фінансовими, трудовими, інформаційними. У зв'язку з тим, що логістика вивчає всі види зв'язків, перед агрологістикою постає завдання щодо дослідження та оптимізації всіх внутрішніх та зовнішніх зв'язків як в цілому агропромислового комплексу, так і окремих його підрозділів.

Агрологістика забезпечує удосконалення та підвищення ефективності складування та транспортування сільськогосподарської продукції в Україні. Для створення ефективно працюючого транспортного комплексу України і досягнення Україною статусу регіонального транспортного хабу затверджена Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року [2].

Даною стратегією визначено основні завдання у сфері логістики: підвищення якості та надійності надання транспортно-логістичних послуг, підвищення ефективності внутрішніх логістичних операцій вантажного транспорту через усунення існуючих перешкод та вдосконалення відповідної інфраструктури, а також її поєднання з міжнародною та Транс'європейською транспортною мережею (TENT); удосконалення нормативно-правової бази розвитку інтермодальних, мультимодальних перевезень, транспортної логістики; створення мережі мультимодальних транспортно-логістичних кластерів та базових логістичних центрів, «сухих портів», терміналів, спеціалізованих перевантажувальних комплексів тощо; створення пасажирських та вантажно-логістичних інфраструктурних комплексів як складової частини мультимодальних кластерів із залізничним, автомобільним, авіаційним та водним транспортом; гарантування доставки «від дверей до дверей» та виконання «шести правил логістики» в ланцюгах поставок (вантаж, якість, кількість, час, місце, витрати — тобто необхідний товар, необхідної якості, в необхідній кількості доставлений у відповідний час у визначене місце з мінімальними витратами).

Розвиток логістичного менеджменту має важливе значення для суб'єктів агробізнесу, так як саме він вирішує різні виробничі завдання через планування та координацію

матеріальних, фінансових та інформаційних потоків логістичного ланцюга.

Таким чином, агрологістика повинна забезпечувати вирішення економічних (скорочення витрат, підвищення рентабельності та прибутковості), соціальних (розвиток соціальної інфраструктури та створення нових робочих місць) та екологічних завдань (збереження та відновлення природних ресурсів). Діяльність логістичних компаній забезпечує покращення фінансового стану аграрних підприємств. Із метою мінімізації ризиків під час укладання логістичних угод виникає необхідність у створенні внутрішніх логістичних відділів у суб'єктах агробізнесу.

Список використаних джерел:

1. Костіна К.В. Аналіз організації логістичної діяльності в агробізнесі України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Сер.: Економічні науки. 2016. Випуск 16(2) С. 39-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_16%282%29_10.
2. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року. Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 р. № 430-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text>.
3. Сімавонян В.С., Светлічна С.Ю., Торосян Є.Г. Логістичні компанії як суб'єкти агробізнесу. *International Electronic Scientific Journal "Science Online"*. 2019. №12. URL: <http://nauka-online.com>

Л.О. Удова, к.е.н., старший науковий співробітник
*Державна установа «Інститут економіки
та прогнозування НАН України»*

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ПОЛЬСЬКИХ ФЕРМЕРІВ

Дрібні фермерські господарства виступають домінуючою організаційно-правовою формою аграрного сектору Польщі. Держава здійснює довгострокову політику потужної фінансової підтримки розвитку дрібних господарств, що також розглядається як ефективний засіб самозайнятості населення та вирішення певних соціальних проблем сільських територій.

Одним із основних стимулів для розвитку фермерства у Польщі стали пільгові кредити та можливість залучення фінансової підтримки зі спеціальних аграрних фондів. Окрім того, суттєву допомогу у веденні господарства фермери

<i>Н.В. Skhidnytska</i> CHARACTERISTICS OF STRATEGIES FOR EFFECTIVE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES ON THE BASIS OF FOREIGN EXPERIENCE	878
<i>С.В. Тютюнник, Ю.М. Тютюнник</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ КОМПАНІЙ ЯК СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ	880
<i>Л.О. Удова</i> ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ПОЛЬСЬКИХ ФЕРМЕРІВ	883
<i>Н.В. Усата</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В АГРАРНІЙ СФЕРІ	885
<i>Н.М. Чернікова, К.М. Мирошник</i> УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ І СВІТІ	888
<i>А.В. Чуб</i> РОЗВИТОК АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ: СЬОГОДЕННЯ І МАЙБУТНЄ	891
<i>А.С. Юхно</i> УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	894
<i>І.Г. Грецька, Н.О. Кобець</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ	897
<i>Л.М. Кошова, А.П. Вальковська</i> АГРАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ: БІЗНЕС «ЗЕЛЕНОЇ» ЕНЕРГІЇ	900
<i>С.В. Плетос, Н.В. Гречанюк</i> РЕКРЕАЦІЙНЕ РИБАЛЬСТВО В УКРАЇНІ ЯК ФАКТОР ІНТЕНСИФІКАЦІЇ «ЗЕЛЕНОГО» ТУРИЗМУ	903
<i>С.В. Плетос, О.Р. Романюк</i> МОЖЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕКЛАМИ ТУРИЗМУ В ІНТЕРНЕТІ	906
<i>В.О. Гусак</i> АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РІЧКОВОЇ ЛОГІСТИКИ ЯК АСПЕКТ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	908
<i>Б.Р. Осипенко</i> РИЗИК МЕНЕДЖМЕНТ АГРАРНИХ ВИРОБНИКІВ	911
<i>П.О. Пащенко</i> КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ	914